



## Rapportagehandleiding Afvalbedrijven

Ten behoeve van de Monitoringsrapportage Verpakkingen



Nederland van Afval naar Grondstof



Postbus 8724  
3009 AS Rotterdam  
010 - 4206161  
[www.nedvang.nl](http://www.nedvang.nl)  
[info@nedvang.nl](mailto:info@nedvang.nl)

Versie 1.0 06 februari 2015

## Inhoud

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>5</b>
1.1	Aanleiding	5
1.2	Richtlijnen en uitwerking in de praktijk	5
1.3	Doel van deze handleiding	5
<b>2</b>	<b>Achtergrond</b>	<b>7</b>
2.1	Rapportage over recycling van verpakkingen	7
2.2	Gegevens nodig van PI's	7
2.3	Gegevens nodig van afvalbedrijven	7
2.4	Gegevens nodig van gemeenten	8
2.5	Verwerking door Nedvang en verdere rapportage	8
3	Opgave afvalbedrijf	11
<b>3.1</b>	<b>Essentie</b>	<b>11</b>
3.2	Inhoud van de opgave	11
<b>4</b>	<b>Toelichting op opgave</b>	<b>13</b>
4.1	Afval van verpakkingsmateriaal	13
4.2	In de handel gebracht	13
4.3	In Nederland	13
4.4	Inzameling: onderverdeeld in verkregen middels bronscheiding en middels nascheiding	14
4.5	Inzameling: gewicht afkomstig van gemeenten	14
4.6	Inzameling: gewicht afkomstig van bedrijven	15
4.7	Inzameling: overig inkomend gewicht	16
4.8	Toepassing: gewicht recycling	16
4.9	Toepassing: gewicht energiete terugwinning	17
4.10	Gewicht in kilogrammen	17
<b>5</b>	<b>Wie doet opgave</b>	<b>19</b>
5.1	Gegevens van inzameling en recycling bij huishoudelijke ontdoeners	19
5.2	Gegevens van inzameling en recycling bij bedrijfsmatige ontdoeners	19
5.3	Vervoerder, handelaar en bemiddelaar	19
5.4	Eén of meer afvalbedrijven betrokken	20
5.5	Scenario's ter illustratie	20
<b>6</b>	<b>Hoe opgave doen</b>	<b>29</b>
6.1	Bij wie	29
6.2	Hoe	29
<b>7</b>	<b>Bijzondere onderwerpen</b>	<b>31</b>
7.1	Gebruik van aannames (kentallen, extrapolaties, expert guesses)	31
7.1.2	Aannames toepassen	31
7.2	Mengstroom verpakking/niet-verpakking: alleen het verpakkingsaandeel	32
7.3	Aggregatie binnen een afvalbedrijf	32

7.4	Correcties op eerder gedane opgaven	32
7.5	Uniformiteit voor materialen	32
<b>8</b>	<b>Aantoonbaarheid / herleidbaarheid / controles</b>	<b>33</b>
8.1	Aantoonbaarheid	33
8.2	Herleidbaarheid / vastlegging	33
8.3	Controles	33
8.3.1	Protocollen	34
8.3.2	Controlerende partijen	34
	<b>Bijlage A Definities</b>	<b>35</b>
	<b>Bijlage B Hanteren van aannames</b>	<b>39</b>

# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Volgens de verplichtingen uit het Besluit beheer verpakkingen 2014 (hierna: Besluit) hebben producenten / importeurs (hierna: PI's) van verpakte producten een verslagleggingsplicht aan de overheid over de inzameling en recycling van verpakkingsmateriaal van de door hen in Nederland in de handel gebrachte producten. Aan de hand hiervan kan de overheid vaststellen in hoeverre PI's voldoen aan hun wettelijke verplichtingen, en kan de overheid volgen in hoeverre beleidsdoelstellingen worden gehaald.

Voor deze verslaglegging hebben PI's gegevens nodig van andere partijen in de verpakkingsketen. Afvalbedrijven<sup>1</sup> beschikken over gegevens van ingezameld en verwerkt verpakkingsafval. In deze handleiding is beschreven welke gegevens afvalbedrijven dienen te melden en hoe dit gebeurt, zodanig dat PI's kunnen voldoen aan hun producentenverantwoordelijkheid, en in het bijzonder aan hun verslagleggingsverplichting.

## 1.2 Richtlijnen en uitwerking in de praktijk

Deze handleiding betreft alleen de monitoring van verpakkingsafval. Daarom is voor de rapportage het Basisdocument Monitoring Verpakkingen (hierna: Basisdocument) leidend, dat is opgesteld in het kader van het Besluit. Het is van belang in gedachten te houden dat daarmee ook definities etc. worden gehanteerd vanuit de Europese en Nederlandse verpakkingswetgeving. Het Basisdocument is door Rijkswaterstaat gepubliceerd, en is te vinden op [www.lap2.nl](http://www.lap2.nl).

Deze handleiding sluit aan bij het Uitvoerings- en Monitoringprotocol (UMP) en hanteert dezelfde definities. Dit UMP is te vinden op de website van Nedvang, [www.nedvang.nl](http://www.nedvang.nl).

Er wordt al geruime tijd gerapporteerd over recycling van verpakkingsmateriaal en bij afvalbedrijven en branches is hiervoor een praktijk ontstaan. Bij een aantal afvalbedrijven zijn bedrijfseigen procesbeschrijvingen opgesteld. Met deze ervaringen is een beslisboom opgezet om afvalbedrijven te ondersteunen in het schrijven van een procesbeschrijving voor hun eigen registratie- en rapportageprocessen. De beslisboom kan samen met een adviseur van Nedvang worden ingevuld. De uitkomst is een procesbeschrijving die verder kan worden aangevuld naar eigen inzicht.

## 1.3 Doel van deze handleiding

### Proces individueel afvalbedrijf is leidend

Ieder individueel afvalbedrijf zal een eigen invulling geven aan het proces van totstandkoming, registratie en opgave van de gegevens over ingezameld en hergebruikt verpakkingsafval. Deze invulling zal gebaseerd zijn op manier waarop het afvalbedrijf zijn eigen organisatie en processen heeft ingericht. Het uitgangspunt is dat de opgave over verpakkingsafval zo veel mogelijk kan aansluiten op de eigen situatie.

---

<sup>1</sup> Afvalbedrijven is de aanduiding voor de uitvoerende partijen in de verpakkingsafvalketen, zowel inzamelaars, sorteerdere, handelaren en verwerkers.

Verder is de opdrachtrelatie tussen ontdoener en ontvanger leidend voor wie opgave doet. De opdrachtrelatie hangt samen met het eigendom van het materiaal en de wijze waarop facturatie (ook creditering) plaatsvindt. De term "volg de opdracht" zal hiervoor in dit document gebruikt worden.

#### Duidelijkheid verschaffen over wat te melden en hoe opgave te doen

Doel van deze handleiding is het samenbrengen van de richtlijnen die vanuit de overheid zijn aangegeven met de praktijk van de werkvloer, om zo duidelijk te maken voor afvalbedrijven hoe ze opgave over verpakkingsafval kunnen doen en wat er daarbij van hen wordt gevraagd.

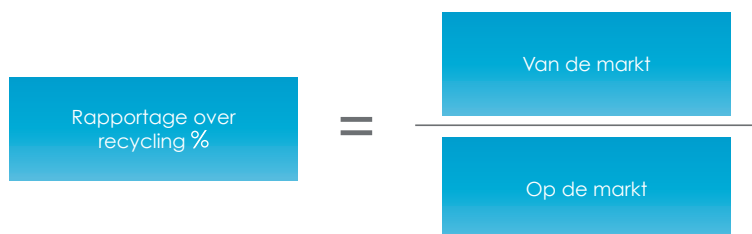
Het UMP beschrijft de verplichtingen van het afvalbedrijf en hoe het afvalbedrijf deelnemer wordt bij Nedvang. Deze handleiding gaat vooral in op de benodigde registraties. Dit regelt het afvalbedrijven zelf in binnen de eigen administratieve processen en/of kwaliteitssysteem.

Aangezien een handleiding niet in kan gaan op alle mogelijke bedrijfsspecifieke situaties, kan het altijd zijn dat een afvalbedrijf vragen heeft die niet door deze handleiding worden beantwoord. Dan kan samen met Nedvang en evt. de brancheorganisatie een oplossing worden gezocht.

## 2 Achtergrond

### 2.1 Rapportage over recycling van verpakkingen

De verslagleggingsverplichting over de recycling van verpakkingen betekent dat de verpakkingen die 'op de markt' zijn gebracht, worden afgezet tegen de verpakkingen die weer zijn ingezameld en verwerkt ('van de markt').



Er zijn ook andere verplichtingen ten aanzien van verpakkingen waarover PI's moeten rapporteren, zoals verduurzamingsaspecten (preventie). Rapportage over dit soort verplichtingen valt buiten de scope van deze handleiding.

### 2.2 Gegevens nodig van PI's

Er moet dus ook gerapporteerd worden over de in Nederland in de handel gebrachte verpakkingen. De gegevens hiervoor dienen door PI's te worden aangeleverd bij Stichting Afvalfonds Verpakkingen (hierna: Afvalfonds). Afvalbedrijven hebben in de aanlevering van deze gegevens geen rol.

### 2.3 Gegevens nodig van afvalbedrijven

In deze handleiding is uitgewerkt welke gegevens nodig zijn van afvalbedrijven voor de monitoring; zie ook het volgende schema:

Rapportageverplichting producenten en importeurs			
Op de markt	Van de markt		
	Ontdoener	Inzameling	Verwerking
Producent/ importeur	Huishoudelijk	Gemeenten + Afvalbedrijven	Afvalbedrijven
Producent/ importeur	Bedrijfsmatig	Afvalbedrijven	Afvalbedrijven

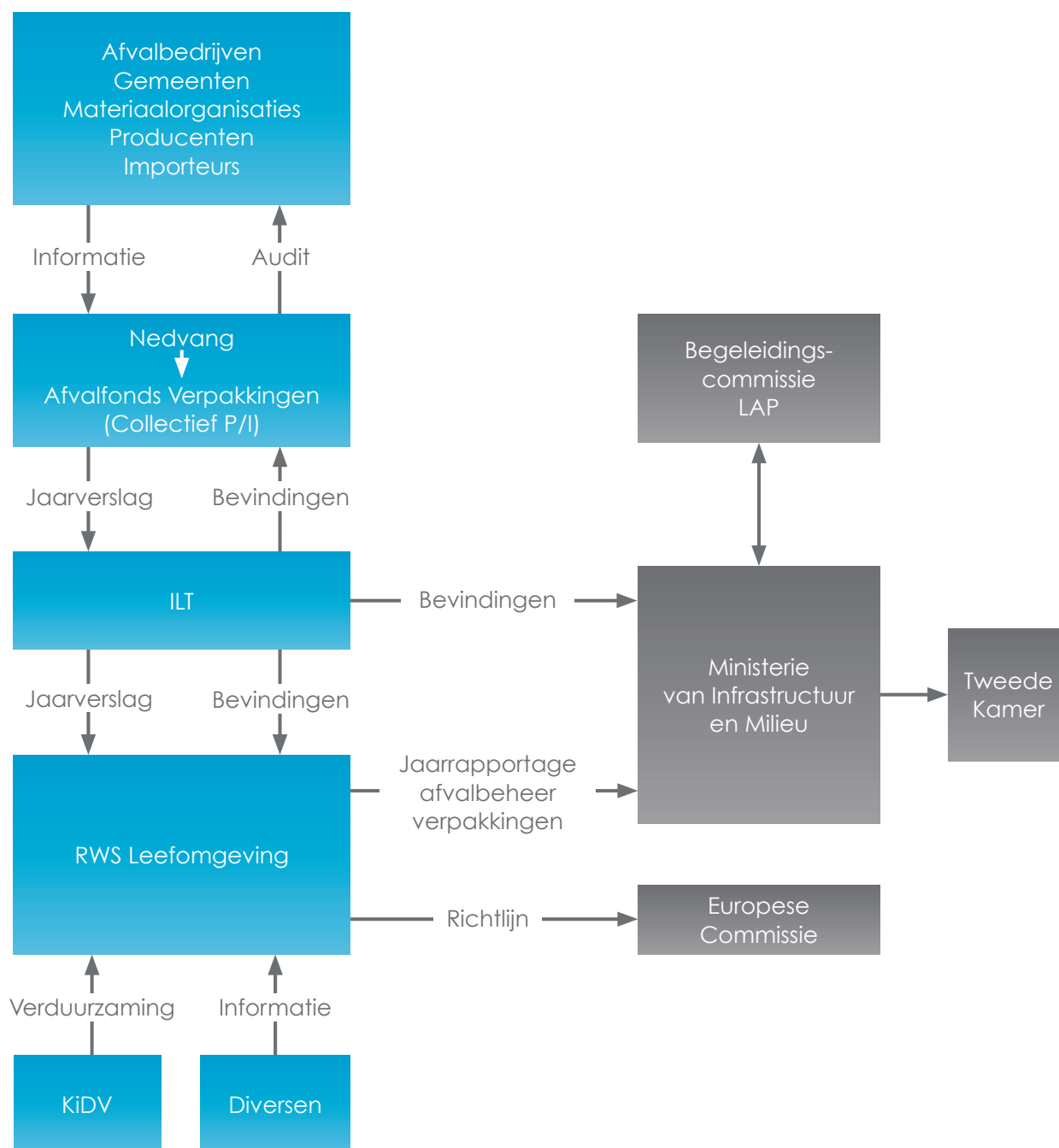
- In dit schema wordt met 'verwerking' bedoeld het meetpunt recycling (of energierugwinning) zoals gedefinieerd in paragraaf 2.3 van het Basisdocument (zie ook Bijlage A van deze handleiding), oftewel het meetpunt tot waar de PI's in het kader van hun producentenverantwoordelijkheid verantwoording dienen af te leggen.
- De volledige recyclingketen bevat nog andere stappen dan in bovenstaand schema opgenomen, waarvan het van belang kan zijn gegevens te verzamelen en monitoren om de werking van de hele keten te laten zien. Een dergelijke monitoring valt niet onder de verantwoordelijkheid van PI's en valt buiten de scope van deze handleiding.

## 2.4 Gegevens nodig van gemeenten

Naast gegevens van afvalbedrijven verzamelt Nedvang ook gegevens van gemeenten over de inzameling van verpakkingsmateriaal, afkomstig van huishoudelijke ontdoeners. Gemeenten doen opgave aan Nedvang om in aanmerking te komen voor inzamelvergoedingen.

## 2.5 Verwerking door Nedvang en verdere rapportage

Nedvang verzamelt de gegevens van gemeenten en afvalbedrijven en verwerkt deze. Alleen als een aanleverende partij aangeeft dat de aangeleverde gegevens dit nog vereisen, bewerkt Nedvang de gegevens (bijvoorbeeld een opschaling als nog niet alle gemeenten opgave hebben gedaan). Nedvang maakt hiervan melding in haar monitoringsrapportage.





### Activiteiten in het kader van de rapportage(s) voor het Besluit

Ten behoeve van de rapportage(s) in het kader van het Besluit:

- verzamelt Nedvang in opdracht van het Afvalfonds onder andere informatie over de inzameling en het beheer van het ingezamelde verpakkingsafval bij gemeenten, afvalbedrijven en/of materiaalorganisaties
- laat Nedvang de aangeleverde informatie controleren via audits
- rapporteert het Afvalfonds namens de PI's jaarlijks via een, door een accountant goedgekeurd, jaarverslag aan de ILT.

### Activiteiten in het kader van de toezicht op de naleving van het Besluit

Ten behoeve van het toezicht op de naleving van het Besluit:

- onderzoekt de ILT de gerapporteerde jaarverslagen
- toetst de ILT de gerapporteerde gegevens in de praktijk bij de PI's en de primaire gegevensverstrekkers
- oordeelt de ILT per normadressant of het Besluit wel of niet nageleefd is
- koppelt de ILT de bevindingen terug per normadressant en, afhankelijk van de bevindingen, geaggregeerd via de bewindspersoon aan de Tweede Kamer.

### Activiteiten in het kader van de monitoring van verpakkingen

Ten behoeve van de monitoring van verpakkingen:

- stuurt de ILT de ontvangen jaarverslagen door naar RWS Leefomgeving
- koppelt de ILT de bevindingen over de naleving van het Besluit terug aan RWS Leefomgeving
- rapporteert het KiDV over de voortgang bij de verduurzaming van de verpakkingsketen
- verzamelt RWS Leefomgeving alle benodigde informatie om inzicht te geven in de voortgang van ontwikkelingen op het dossier verpakkingen
- rapporteert RWS Leefomgeving jaarlijks integraal en transparant over alle bevindingen rond verpakkingen in een Jaarrapportage Afvalbeheer Verpakkingen aan het Ministerie van IenM (die dit vervolgens gebruikt voor het informeren van de Tweede Kamer)
- bespreekt het Ministerie van IenM de vastgestelde Jaarrapportage Afvalbeheer Verpakkingen in de begeleidingscommissie LAP ten behoeve van mogelijke beleidsmatige afwegingen
- rapporteert RWS Leefomgeving jaarlijks, na goedkeuring van het Ministerie van IenM, aan de Europese Commissie over de Richtlijn.



## 3 Opgave afvalbedrijf

### 3.1 Essentie

De monitoring van inzameling en hergebruik van verpakkingen kent vele praktische vraagstukken. Afvalbedrijven werken immers met materiaalstromen en niet met verpakkingstromen, waardoor niet altijd direct uit het bedrijfsproces van een afvalbedrijf valt op te maken welke registratie bruikbaar is. Ook werken afvalbedrijven op diverse manieren met elkaar samen in de keten, waardoor vragen kunnen ontstaan over wie dan opgave doet. Deze praktische vraagstukken worden in deze handleiding verder uitgewerkt.

Bij het bedenken van praktische oplossingen voor specifieke situaties, is het echter goed in de gaten te houden waar het uiteindelijk om gaat: het opgave doen van inzameling en verwerking: recycling, energierterugwinning, van afval van verpakkingsmateriaal van in Nederland in de handel gebrachte verpakkingen.

Een opgave die aantoonbaar dit betreft en die niet ook door een andere partij wordt gedaan, is in beginsel bruikbaar voor de monitoring van verpakkingen. Het is daarom van belang helder te maken wie wat wel opgeeft en wie wat niet. Hoofdstuk 5 gaat hier verder op in.

### 3.2 Inhoud van de opgave

#### Algemene gegevens

- naam rapporterend afvalbedrijf
- locatie(s) betreffende de opgave (in elk geval: geaggregeerd voor afvalbedrijf; optioneel: per locatie van het afvalbedrijf)
- periode betreffende de opgave (in elk geval: per jaar; optioneel: per kwartaal of maand afzonderlijk in te voeren)
- materiaal betreffende de opgave (glas, papier en karton, kunststoffen, metalen, hout)

#### Gewichten

- gewicht (in kg) onderverdeeld in
  - gewichten zonder aanname
  - gewichten met aanname

#### Inzameling (indien van toepassing)

- ingezameld gewicht per materiaal direct afkomstig van gemeenten, per gemeente onder te verdelen in
  - brongescheiden ingezameld en
  - verkregen uit nascheiding
- ingezameld gewicht per materiaal direct afkomstig van bedrijfsmatige ontdoeners, geaggregeerd tot één gewicht
- overig inkomend gewicht per materiaal, afkomstig van andere afvalbedrijven (wordt gebruikt ter controle)

#### Verwerking

- gewicht recycling, bij huishoudelijk kunststof per fractie
- gewicht energierterugwinning
- gewicht overig uitgaand (optioneel)



## 4 Toelichting op opgave

### 4.1 Afval van verpakkingsmateriaal

Allereerst is het van belang dat het gewicht dat opgegeven wordt, het gewicht betreft van verpakkingsmateriaal, tenzij dat anders is bepaald.

De formele definitie van wat als een verpakking wordt gezien, staat in het Besluit. Een toelichting op wat een verpakking is is te vinden in de productcatalogus op de website van het Afvalfonds: <http://www.afvalfondsverpakkingen.nl/home/verpakkingen>.

#### Overige materiaalsoorten

Naast de belangrijkste verpakkingsmaterialen, glas, papier en karton, kunststoffen, metalen en hout, kan er volgens het Basisdocument ook over 'overige' materiaalsoorten waar verpakkingen van gemaakt zijn gerapporteerd worden, bijvoorbeeld stenen kruiken, jute, etc. Deze materiaalsoorten komen relatief zo weinig voor, dat hier in de opgave door afvalbedrijven geen rekening mee is gehouden. Indien aan de orde, dan zal er met een afvalbedrijf een specifieke afspraak worden gemaakt over het melden van deze overige materiaalsoorten.

### 4.2 In de handel gebracht

Verpakkingen die opgegeven worden, moeten als verpakkingen in de handel zijn gebracht.

#### Niet: productie uitval

Dit betekent dat bijvoorbeeld productie-uitval bij een producent van verpakkingen of van verpakte producten niet moet worden meegeteld.

Een voorbeeld is karton dat als snijverlies ontstaat bij de productie van doosjes en dat door een oudpapieronderneming bij de verpakkingsproducent wordt afgenomen. Ander voorbeeld zijn glazen potjes van een conservenfabrikant die niet in de verkoop terecht komen maar direct naar een glasrecycler worden afgevoerd, gebroken eenmalige flesjes die een frisdrankfabrikant aan een glasrecycler aanlevert, kunststof kratten met productiefouten die rechtstreeks naar een kunststofverwerker gaan, etc.

Een afvalbedrijf kan in sommige gevallen niet achterhalen of het productie-uitval betreft of niet. Het afvalbedrijf is hier afhankelijk van de ontdoener voor informatie. Nedvang stelt een brochure beschikbaar voor ontdoeners met handvatten hiervoor.

#### Wel: retoursystemen

Flesjes, kratten, pallets, etc. die uit een retoursysteem (al dan niet statiegeld) komen, zijn wel in de handel gebracht en moeten worden meegeteld op het moment dat ze afval zijn geworden.

### 4.3 In Nederland

Verpakkingen die opgegeven worden, moeten in Nederland in de handel zijn gebracht. Dit zijn ook verpakkingen van producten die in Nederland zijn geïmporteerd.

Om een pragmatische invulling te geven om te bepalen of een verpakking wordt gezien als in Nederland in de handel gebracht, wordt uitgegaan van de volgende vuistregel:

- Ingezameld verpakkingsafval (in opdracht) van gemeenten bij huishoudens wordt gezien als verpakkingsmateriaal dat in Nederland in de handel is gebracht. Er wordt niet gecorrigeerd voor verpakkingen die door consumenten in het buitenland worden gekocht en in Nederland worden afgedankt, of andersom, verpakkingen die consumenten in Nederland kopen en in het buitenland afdanken.
- Ingezameld verpakkingsafval direct afkomstig van bedrijfsmatige ontdoeners van een locatie in Nederland wordt beschouwd als verpakkingsmateriaal dat in Nederland in de handel is gebracht.
- Overig inkomend verpakkingsafval (afkomstig van andere afvalbedrijven) kan niet als ingezameld worden opgegeven, maar kan wel onderdeel zijn van het nuttig toegepaste materiaal van het rapporterende bedrijf (uitgaande stroom recycling of energierugwinning). Het is daarom van belang na te gaan wat de herkomst is van het materiaal.

Als de herkomst uiteindelijk een Nederlandse ontdoener is, dan kan de stroom opgegeven worden, als overig inkomend (optioneel) en als uitgaand. Als de herkomst een buitenlandse ontdoener is of onbekend is, dient de stroom (inkomend en uitgaand) niet opgegeven te worden. Als de stroom zowel uit Nederland als uit het buitenland (of onbekend) is, dan moet er naar rato worden gemeld, eventueel met behulp van een schatting (zie aannames/schattingen).

- Het begrip transitio wordt vaak gebruikt voor doorvoer van goederen vanuit het ene buitenland naar een ander buitenland. Wanneer er sprake is van doorvoer van verpakkingsafval van buiten Nederland naar een bestemming ook weer buiten Nederland, zal het verpakkingsafval betreffen dat niet in Nederland in de handel is gebracht. In dat geval dient het niet gemeld te worden.

#### 4.4 Inzameling: onderverdeeld in verkregen middels bronscheiding en middels nascheiding

##### Inzameling gewicht verkregen middels nascheiding

Het moment om dit gewicht te bepalen is het eerste weegmoment direct na de nascheiding, ofwel bij de afvoer van nascheidingsproducten, wanneer de stroom een mono materiaal is geworden (de hoofdmateriaalsoort, papier en karton, hout, glas, kunststof, metaal, geen subsoort, als pet/pe, etc.).

Bij sommige nascheidingsketens (bijvoorbeeld kunststof) is na de nascheiding nog een sorteerstap nodig om (een deel van de) uitgaande stroom op zodanige specificatie te krijgen dat deze kan dienen als inputmateriaal voor een recycler. Dan geldt het materiaal dat is geleverd voor die sorteerstap als ingezameld.

In elk geval geldt: als het afvalbedrijf na nascheiding materiaal nuttig toepast, dan geeft dit afvalbedrijf in WasteTool ook aan dat minimaal hetzelfde gewicht is ingezameld of "overig inkomend" is geweest.

##### 4.5 Inzameling: gewicht afkomstig van gemeenten

Ingezameld gewicht direct afkomstig van huishoudelijke ontdoeners (gemeentelijke gescheiden inzameling dan wel nascheiding) dient apart te worden opgegeven.

De gewichten dienen alleen door de eerste ontvanger te worden uitgesplitst per gemeente,

zodat opgaven die gemeenten indienen kunnen worden gecontroleerd. Als het afvalbedrijf dat de stroom inneemt zicht heeft op de specificatie van het afval (bijv. soorten glas of kunststof), dan kan dit ook in de opgave worden meegenomen.

Als een afvalbedrijf activiteiten ontplooit als recycler, maar tegelijkertijd ook materiaal inzamelt bij directe ontdoeners zijnde gemeenten, dient dit bedrijf zowel de inzameling per gemeente als de recycling te melden in Wastetool. Dit bedrijf heeft voor het desbetreffende materiaal de rol van afvalbedrijf en recycler.

Gecombineerde inzameling bij huishoudelijke en bedrijfsmatige ontdoeners

Als het afvalbedrijf een route-inzameling hanteert waarbij zowel huishoudelijk afval als bedrijfsmatig afval wordt ingezameld, moet het afvalbedrijf maatregelen nemen om het gewicht te kunnen toedelen aan de twee verschillende soorten ontdoeners. NB: het betreft hier een gecombineerde inzamelroute waarbij er duidelijk onderscheid is tussen de ontdoeners, doordat er een apart contract is met de bedrijfsmatige ontdoener. Als een bedrijf haar (verpakkings)afval tussen het huishoudelijk afval zet, of bijvoorbeeld glas in de gemeentelijke glasbak gooit, dan is dit onderscheid niet te maken. In elk geval mag als stelregel worden gehanteerd dat de opdracht gevolgd dient te worden bij de opgave. Dit kan door aan te sluiten bij de facturatie tussen afvalbedrijf en ontdoener:

- Betaalt de gemeente voor de gehele inzamelingsroute? Dan gaat het om 100% huishoudelijk afval.
- Hanteert het afvalbedrijf richting de gemeente bij de facturatie een kental voor de aftrek van bedrijfsafval wat tijdens de route ook wordt ingenomen? Dan geldt dit kental ook voor de rapportage. Als bijv. standaard 5% van het totale gewicht wordt afgetrokken voor bedrijfsafval, dan wordt dus 95% huishoudelijk en 5% bedrijfsafval opgegeven.
- Als er facturen worden gestuurd naar zowel de bedrijven als de gemeente voor de gereden route, dan zijn deze facturen en het vermelde gewicht leidend voor de opgave.

#### 4.6 Inzameling: gewicht afkomstig van bedrijven

Gewicht van ingezameld verpakkingsmateriaal dat direct afkomstig is van bedrijfsmatige ontdoeners dient geaggregeerd opgegeven te worden, dus niet uitgesplitst per ontdoener.

Bij grotere bedrijfsmatige ontdoeners kan het zinvol zijn voor het inzamelende afvalbedrijf om meer informatie te vragen naar de aard en samenstelling van het verpakkingsafval (is het wel of niet productieafval, wat is het aandeel verpakkingsmateriaal, etc.). Als de ontdoener hier informatie over kan geven, hoeft het afvalbedrijf hier minder onderzoek naar te doen (bijvoorbeeld door sorteeranalyses) of minder schattingen te hanteren.

Als een afvalbedrijf activiteiten ontplooit als recycler, maar tegelijkertijd ook materiaal inzamelt bij directe ontdoeners, dient dit afvalbedrijf zowel de inzameling als de recycling op te geven in Wastetool. Dit afvalbedrijf fungeert voor het desbetreffende materiaal als inzamelaar.

#### 4.7 Inzameling: overig inkomend gewicht

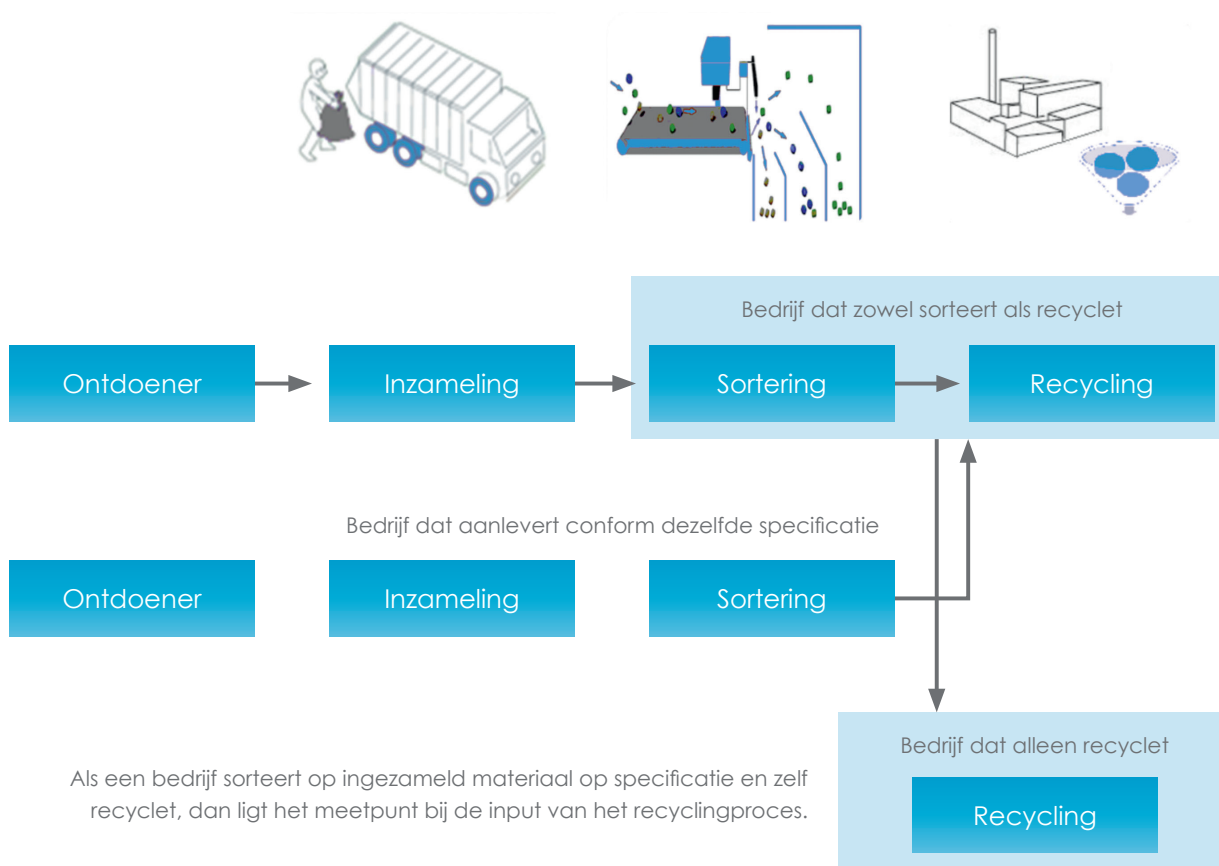
Inkomend gewicht dat niet direct afkomstig is van eerste (directe) ontdoeners, bijvoorbeeld van een ander afvalbedrijf is alleen bedoeld voor controledoelinden. Samen met de inzameling direct afkomstig van eerste ontdoeners kan dit niet meer zijn dan de output van het afvalbedrijf (recycling, energieteerugwinning en overige/onbekende bewerking).

#### 4.8 Toepassing: gewicht recycling

Het gewicht op het meetpunt recycling (zie definities) dient te worden opgegeven.

Als het meldend bedrijf een recycler is die materiaal eerst nog sorteert voordat het materiaal ingebracht wordt in het recyclingproces, dan is het punt tussen de sortering en de recycling het meetpunt recycling. Weging op dit meetpunt zal bedrijfsspecifiek worden uitgevoerd. Als er een batchgewijze verwerking is en een duidelijke scheiding tussen het sorteerproces en het recyclingproces én op het tussenliggende moment het materiaal op specificatie moet zijn, dan is het eenduidiger welk gewicht te registreren dan wanneer er sprake is van een continue proces.

Let bij het opgeven van gerecycled gewicht altijd op waar het meetpunt recycling ligt voor het betreffende materiaal (zie definities). Bij papier en karton is het meetpunt bijvoorbeeld de output van het afvalbedrijf en niet de input van de recycler.





#### 4.9 Toepassing: gewicht energierterugwinning

Het gewicht op het meetpunt energierterugwinning (zie definities) dient te worden opgegeven.

De bijzonderheden die gelden voor gerecycled gewicht (zie vorige paragraaf) zijn ook hier van toepassing.

#### 4.10 Gewicht in kilogrammen

Het gewicht moet opgegeven worden in kilogrammen en zijn gebaseerd op wegingen.

##### Tareren

Vanwege de aard van het materiaal kan het voorkomen dat gewerkt wordt met transportverpakkingen waarmee het verpakkingsafval wordt getransporteerd zoals bijvoorbeeld pallets en bigbags. Het bijkomende gewicht van deze transportverpakkingen kan substantieel zijn en dus invloed hebben op het totale gewicht van de weging van verpakkingsafval. Dit verschil tussen bruto gewicht (inclusief transportverpakking) en netto (exclusief transportverpakking) wordt ook wel 'tarra' genoemd. In de praktijk vindt tarrering (=aftrek van het gewicht van transportverpakkingen) plaats. Stelregel is dat als er getarreerd wordt voor facturatie, dit ook gebeurt bij de opgave van deze gewichten. Bij tarrering is de hoeveelheid transportverpakking blijkbaar substantieel en wordt er reeds rekening mee gehouden.

De verwachting is dat tarreren van ladingen niet veel voorkomt aan de inzamelingskant en juist wel aan de recyclingkant. De recycler zal namelijk naar verwachting juist wél willen tarreren, om een onderscheid te kunnen maken tussen het te recyclen materiaal en de transportverpakking waarin e.e.a. is geleverd.

##### Aannames

Alleen als wegingen niet mogelijk zijn kan er gebruik worden gemaakt van aannames. Het gewicht moet dan afzonderlijk worden opgegeven (aannames gebruikt).

Er moet worden vastgelegd hoe de aannames tot stand is gekomen. Een aannames kan ook bij meerdere opgaven van toepassing zijn, bijv. landelijk, maar zal vaak op bedrijfsniveau worden gebruikt. Zie voor schattingen, aannames, etc. verder paragraaf 7.1.



## 5 Wie doet opgave

### 5.1 Gegevens van inzameling en recycling bij huishoudelijke ontdoeners

#### Gemeenten

Van gemeenten zijn ook gegevens nodig: inzameling/nascheiding bij huishoudelijke ontdoeners:

- Ingezameld gewicht gescheiden ingenomen verpakkingsafval afkomstig van huishoudens
- Ingezameld gewicht middels inname en nascheiding verkregen verpakkingsafval afkomstig van huishoudens
- Gerecycled gewicht van de verpakkingsmaterialen waarover met betrekking tot de melding van deze materialen afspraken zijn gemaakt in het kader van de Raamovereenkomst.

Gemeenten geven deze gegevens op bij Nedvang.

#### Afvalbedrijven

Afvalbedrijven doen opgave van:

- Gewichten van verpakkingsafval dat door afvalbedrijven direct van gemeenten wordt ontvangen of ingezameld (eventueel door het afvalbedrijf zelf ingezameld). Deze gewichten worden gemeld per gemeente als ingezameld, afkomstig van huishoudens (gegevens van afvalbedrijven worden door Nedvang gebruikt om opgaven van gemeenten te controleren).
- Gewichten van recycling of energierterugwinning uit dit verpakkingsafval, als ze dit verpakkingsafval zelf bij een recycler hebben afgeleverd, of dit in opdracht van het rapporterende afvalbedrijf is gebeurd ("volg de opdracht"). Normaliter worden gewichten van huishoudelijke ontdoeners en bedrijfsmatige ontdoeners samengevoegd in de rapportage van de recycling. Als er specifieke afspraken zijn gemaakt in het kader van de Raamovereenkomst, gelden deze afspraken.

### 5.2 Gegevens van inzameling en recycling bij bedrijfsmatige ontdoeners

#### Afvalbedrijven

Afvalbedrijven doen opgave van:

- Het gewicht van verpakkingsafval dat bij bedrijfsmatige ontdoeners is ingezameld.
- Gewichten van recycling of energierterugwinning uit dit verpakkingsafval, als ze dit verpakkingsafval zelf bij een recycler hebben afgeleverd, of dit in opdracht van het rapporterende afvalbedrijf is gebeurd ("volg de opdracht"). Normaliter worden gewichten van huishoudelijke ontdoeners en bedrijfsmatige ontdoeners samengevoegd in de rapportage van de recycling. Als er specifieke afspraken zijn gemaakt in het kader van de Raamovereenkomst, gelden echter deze afspraken.

### 5.3 Vervoerder, handelaar en bemiddelaar

Een afvalbedrijf kan ook een partij zijn die enkel optreedt als vervoerder, handelaar of bemiddelaar. Van belang hierbij is om uit te gaan van het principe van "volg de opdracht".

Een *vervoerder* is iemand die in opdracht van derden afvalstoffen vervoert. De vervoerder krijgt de afvalstoffen niet in eigendom. Deze vervoerder doet geen opgave, deze taak ligt bij de opdrachtgever van de vervoerder.

Een *handelaar* is iemand die afvalstoffen opkoopt om ze vervolgens weer te verkopen. De afvalstoffen worden hierbij eigendom van de handelaar, maar de handelaar heeft deze niet fysiek in het bezit. De handelaar doet wel opgave over verwerking van de afvalstoffen. Uitzondering is het materiaal oud papier en karton vanwege de afwijkende positie van de meetpunten recycling en energierterugwinning. Als het afvalbedrijf het materiaal overdoet aan een handelaar van papier en karton, dan doet het afvalbedrijf daarover wel opgave. Deze handelaren van papier en karton doen dus geen opgave, omdat dit reeds door het afvalbedrijf is gedaan als uitgaande stroom, zijnde het meetpunt recycling voor papier en karton.

Een *bemiddelaar* is iemand die bemiddelt tussen de aanbieder (ontdoener of inzamelaar) en de ontvanger van de afvalstoffen. De bemiddelaar doet geen opgave, het contract bestaat uiteindelijk tussen de aanbieder en ontvanger van de afvalstoffen.

Overleg in *alle* gevallen met Nedvang en neem eventuele beslissingen mee in de procesbeschrijving.

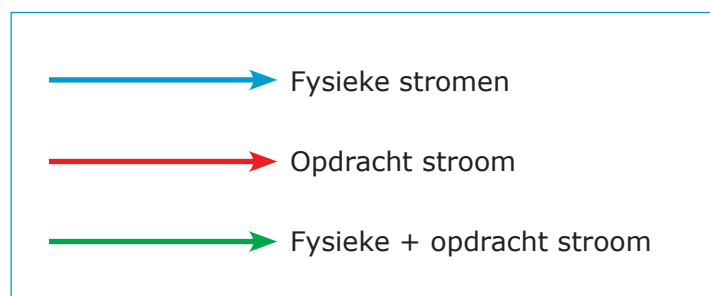
#### 5.4 Eén of meer afvalbedrijven betrokken

Uitgangspunt is dat verpakkingsafval van in Nederland in de handel gebrachte verpakkingen dat wordt gerecycled, altijd opgegeven kan worden, mits aantoonbaar ingezameld en gerecycled. Als er meerdere afvalbedrijven betrokken zijn bij de inzameling en verdere verwerking van een afvalstroom, is het niet altijd direct duidelijk wie de desbetreffende stroom opgeeft. Het is daarom van belang dat met behulp van deze handleiding afspraken worden gemaakt dat een stroom wel wordt opgegeven, maar niet door meerdere afvalbedrijven.

#### 5.5 Scenario's ter illustratie

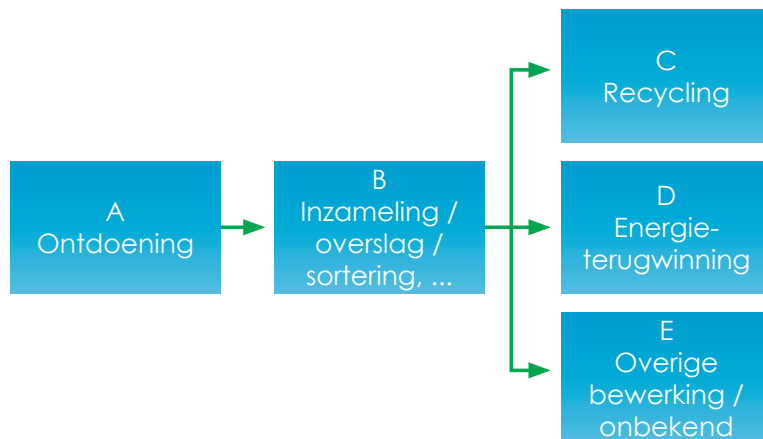
De volgende scenario's beschrijven de meest voorkomende situaties. Deze lijst is niet uitputtend, en het kan daarom voorkomen dat een specifieke situatie hier niet wordt beschreven. Nedvang zal in dit geval met het afvalbedrijf en eventueel andere betrokken afvalbedrijven een oplossing zoeken. Stelregel is hierbij dat het normale proces bij het afvalbedrijf zoveel mogelijk wordt gevolgd.

In onderstaande schema's wordt onderscheid gemaakt tussen fysieke stromen van afval, opdracht stromen ("volg de opdracht") en stromen waarbij de opdracht en de fysieke stroom samen gaan. Deze stromen zijn aangegeven met de volgende kleuren:



### Scenario 1: Basisscenario

In het basisscenario staat één afvalbedrijf centraal die de inzameling tot en met aflevering voor recycling, energierecuperatie of overige/onbekende bewerking verzorgt.



#### Procesbeschrijving:

B zamelt in bij A

B levert aan een andere partij voor recycling (C), energierecuperatie (D) of overige / onbekende bewerking (E)

#### Opgave aan Nedvang:

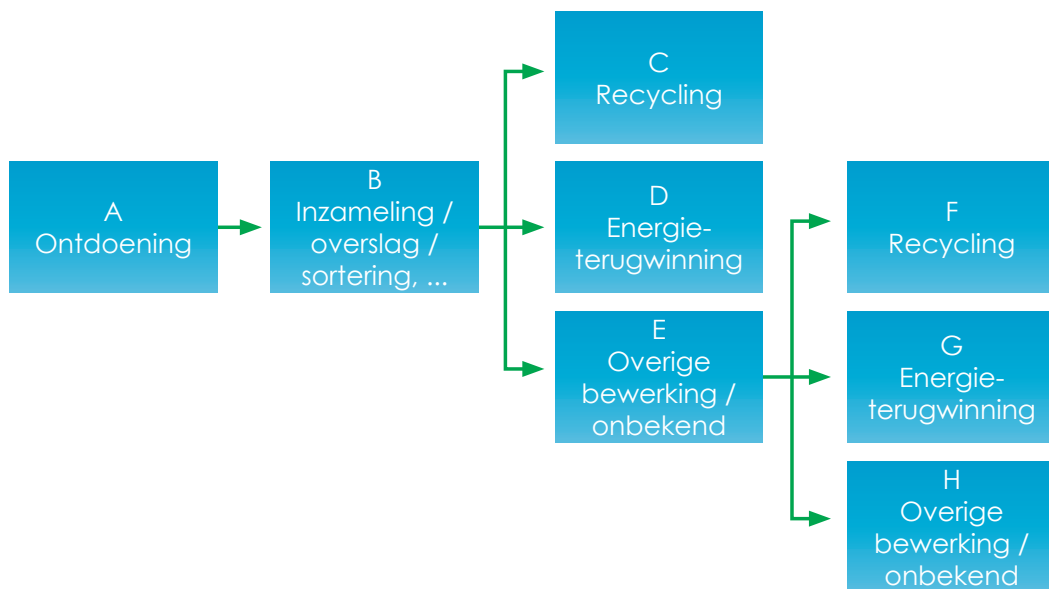
B meldt gewicht inzameling (A → B)

B meldt gewicht inzameling recycling (B → C) en energierecuperatie (B → D)

B meldt gewicht overige / onbekende bewerking (B → E) – optioneel

## Scenario 2: Basisscenario met verdere bewerking

In dit scenario zamelt een afvalbedrijf zelfstandig in, bewerkt en levert het verpakkingsafval aan een of meerdere partijen in de keten voor recycling, energierugwinning of overige/onbekende bewerking. Een tweede afvalbedrijf bewerkt en levert het verpakkingsmateriaal aan een of meerdere partijen in de keten voor recycling, energierugwinning of overige/onbekende bewerking.



### Procesbeschrijving:

B zamelt in bij A

B levert aan een andere partij voor recycling (C), energierugwinning (D) of overige / onbekende bewerking (E)

B levert aan een andere partij voor recycling (F), energierugwinning (G) of overige / onbekende bewerking (H)

### Opgave aan Nedvang:

B meldt gewicht inzameling (A → B)

B meldt gewicht recycling (B → C) en energierugwinning (B → D)

B meldt gewicht overige bewerking / onbekend (B → E) – optioneel

E meldt géén inzameling

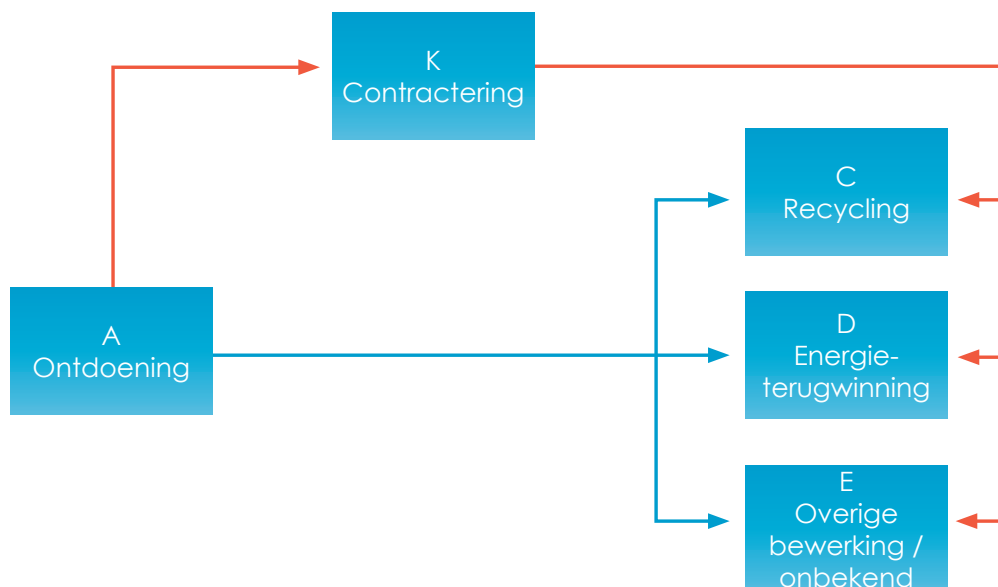
E meldt gewicht overig inkomend (B → E)

E meldt gewicht recycling (E → F) en energierugwinning (E → G)

E meldt overige / onbekende bewerking (E → H) – optioneel

### Scenario 3: Verwerking direct vanaf ondoener onder contract

In dit scenario levert de ondoener onder contract van een afvalbedrijf direct aan een of meerdere partijen in de keten voor recycling, energierugwinning of overige/onbekende bewerking.



#### Procesbeschrijving:

C ontvangt direct van A tbv recycling, onder contract van K

D ontvangt direct van A tbv energierugwinning, onder contract van K

E ontvangt direct van A tbv overige / onbekende bewerking, onder contract van K

#### Opgave aan Nedvang:

K meldt gewicht totaal inzameling  $(A \rightarrow C) + (A \rightarrow D) + (A \rightarrow E)$

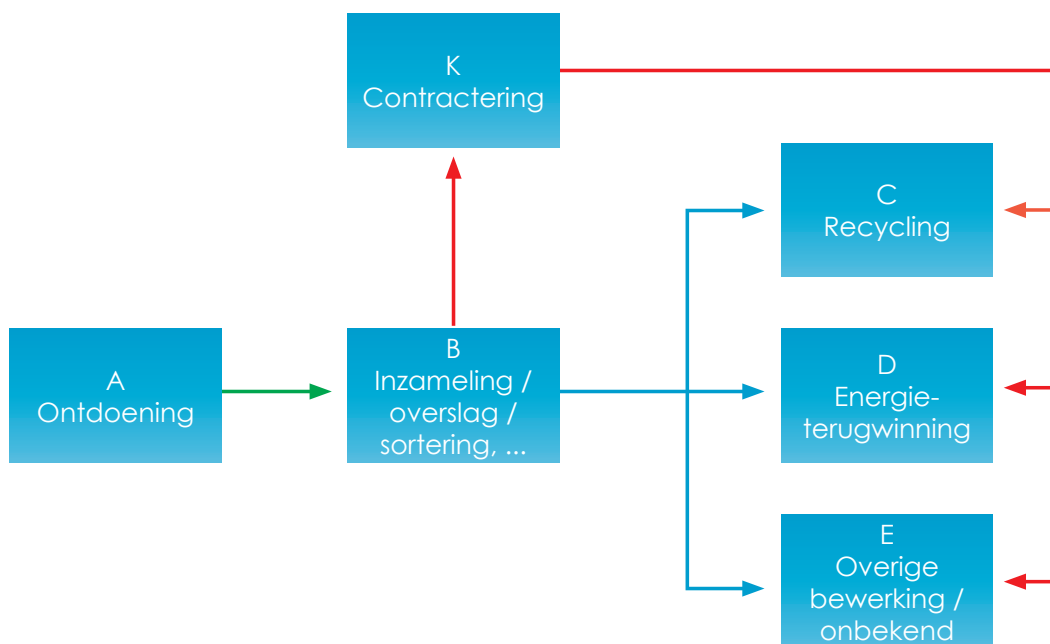
K meldt gewicht recycling  $(A \rightarrow C)$

K meldt gewicht energierugwinning  $(A \rightarrow D)$

K meldt gewicht overige / onbekende bewerking  $(A \rightarrow E)$  – optioneel

#### Scenario 4: Verwerking onder contract

In dit scenario zamelt een afvalbedrijf zelfstandig in. Onder contract bewerkt en levert het afvalbedrijf het verpakkingsmateriaal aan een of meerdere partijen in de keten voor recycling, energieretugwinning of overige/onbekende bewerking.



#### Procesbeschrijving:

B zamelt in bij A

C ontvangt van B tbv recycling, onder contract van K

D ontvangt van B tbv energieretugwinning, onder contract van K

E ontvangt van B tbv overige / onbekende bewerking, onder contract van K

#### Opgave aan Nedvang:

B meldt gewicht inzameling (A → B)

B meldt gewicht overige bewerking / onbekend (B → C) + (B → D) + (B → E) – optioneel

K meldt géén inzameling

K meldt gewicht overig inkomend (B → C) + (B → B) + (B → E)

K meldt gewicht recycling (B → C)

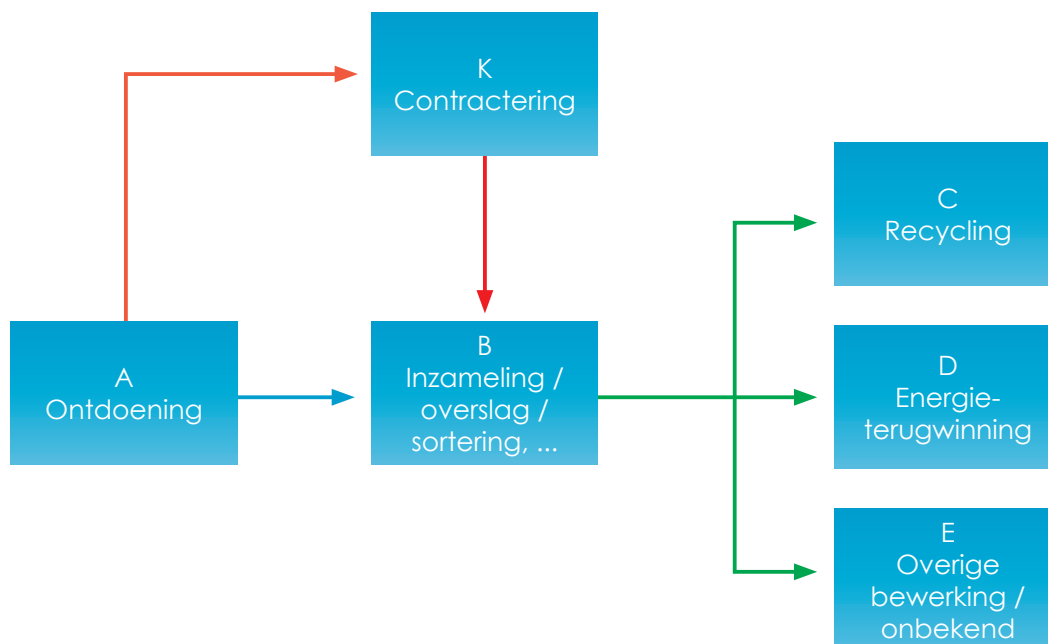
K meldt gewicht energieretugwinning (B → D)

K meldt gewicht overige / onbekende bewerking (B → E) – optioneel



## Scenario 5: Inzameling onder contract

In dit scenario zamelt een afvalbedrijf onder contract verpakkingsmateriaal in. Het afvalbedrijf bewerkt en levert het verpakkingsmateriaal zelfstandig aan een of meerdere partijen in de keten voor recycling, energieteerugwinning of overige/onbekende bewerking



### Procesbeschrijving:

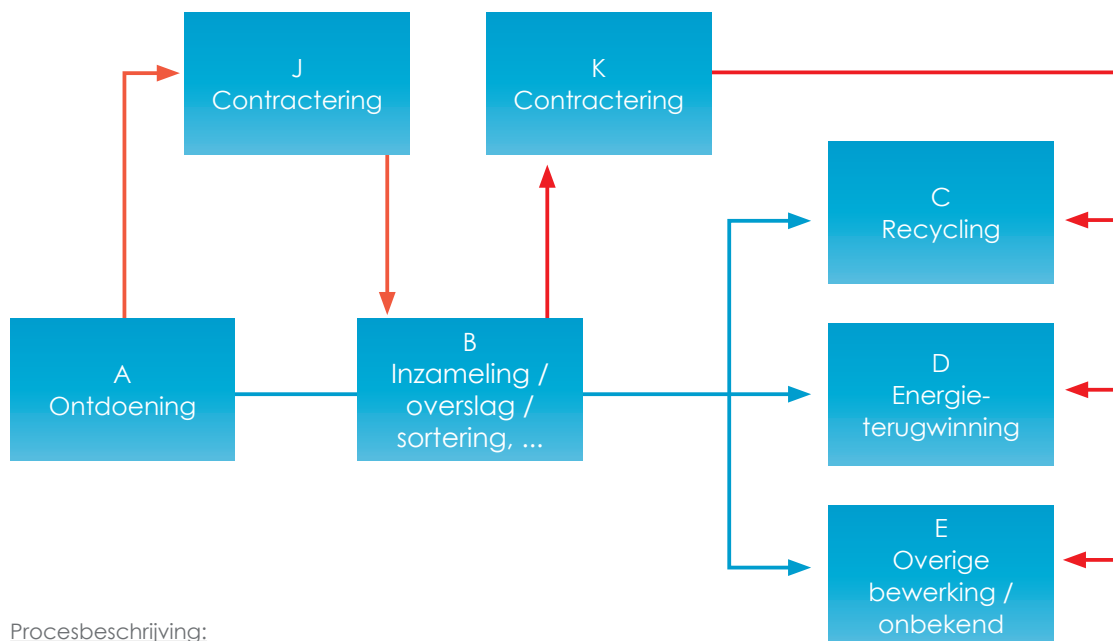
- B zamelt in bij A, onder contract van K
- C ontvang van B tbv recycling
- D ontvang van B tbv energieteerugwinning
- E ontvang van B tbv overige / onbekende bewerking

### Opgave aan Nedvang:

- K meldt gewicht inzameling (A → B)
- K meldt gewicht overige / onbekende bewerking (A → B) – optioneel
- B meldt géén inzameling
- B meldt gewicht overig inkomend (A → B)
- B meldt gewicht recycling (B → C)
- B meldt gewicht energieteerugwinning (B → D)
- B meldt gewicht overige / onbekende bewerking (B → E) – optioneel

## Scenario 6: Inzameling en verwerking onder contract

In dit scenario zamelt een afvalbedrijf onder contract verpakkingsmateriaal in. Onder een ander contract bewerkt en levert het afvalbedrijf het verpakkingsmateriaal aan een of meerdere partijen in de keten voor recycling, energieteerugwinning of overige/onbekende bewerking.



### Procesbeschrijving:

B zamelt in bij A, onder contract van J

C ontvangt van B tbv recycling onder contract van K

D ontvangt van B tbv energieteerugwinning, onder contract van K

E ontvangt van B tbv overige / onbekende bewerking, onder contract van K

### Opgave aan Nedvang:

J meldt gewicht inzameling (A → B)

J meldt gewicht overige / onbekende bewerking (A → B) - optioneel

K meldt gewicht overig inkomend (A → B)

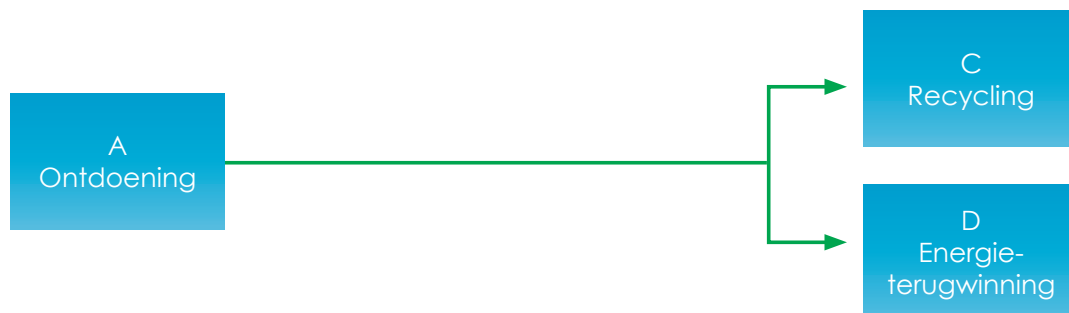
K meldt gewicht recycling (B → C)

K meldt gewicht energieteerugwinning (B → D)

K meldt gewicht overige / onbekende bewerking (B → E) – optioneel

### Scenario 7: Directe verwerking

In dit scenario nemen de partijen voor recycling en energierugwinning direct het verpakkingsmateriaal af van de ontdoeners.



#### Procesbeschrijving:

C neemt direct af van A tbv recycling

D neemt direct af van A tbv energierugwinning

#### Opgave aan Nedvang:

C meldt gewicht inzameling (A → C)

C meldt gewicht recycling (A → C)

D meldt gewicht inzameling (A → D)

D meldt gewicht energierugwinning (A → D)



## 6 Hoe opgave doen

### 6.1 Bij wie

#### Rechtstreeks bij Nedvang

Een afvalbedrijf doet opgave aan Nedvang in WasteTool.

#### Via een collectief

Een afvalbedrijf kan via een collectief opgave doen (voor een deel van de materiaalstromen). Het collectief bundelt deze opgaven en doet (eventueel geaggregeerd) opgave aan Nedvang.

Als er via een collectief wordt gemeld, dient het afvalbedrijf (minimaal) dezelfde gegevens aan het collectief te melden (de specifieke gegevens van het bedrijf zelf komen dan niet bij Nedvang terecht). Het collectief doet opgave zoals beschreven in het UMP. Het is dan de verantwoordelijkheid van het collectief om ervoor te zorgen dat de gegevens voldoen aan de eisen en hierop zijn beoordeeld.

Nedvang en het collectief maken afspraken welke afvalbedrijven welke stromen via het collectief melden, om dubbeltellingen te voorkomen.

### 6.2 Hoe

#### Nedvang / Wastetool

Opgave aan Nedvang gebeurt altijd in WasteTool volgens de regels van UMP.

Rapportages over een kalenderjaar worden in elk geval binnen drie maanden na afloop van dat kalenderjaar ingediend bij Nedvang. Bij voorkeur worden rapportages op maandbasis ingevoerd, eventueel maandelijks na afloop van een maand, in elk geval ieder kwartaal, binnen een maand na afloop van dat kwartaal.

WasteTool is aangepast aan deze handleiding. Hierin is een geautomatiseerde importfunctie ontwikkeld om de invoer in WasteTool efficiënt te kunnen ondersteunen.

#### Collectief

Een collectief kan gebruik maken van WasteTool of een eigen systeem hanteren. De handleiding hiervoor wordt door het collectief verstrekt. Het collectief doet bij een eigen systeem vervolgens zelf wel opgave in WasteTool.



## 7 Bijzondere onderwerpen

### 7.1 Gebruik van aannames (kentallen, extrapolaties, expert guesses)

In deze paragraaf wordt verder beschreven hoe om te gaan met aannames en schattingen, Bijlage 4 van het Basisdocument is hierbij leidend, zie ook Bijlage B van deze handleiding.

Als wegingen (praktisch gezien) niet mogelijk zijn, dan zijn aannames toegestaan. Aan het gebruik van aannames is een aantal verplichtingen verbonden. Dit is om inzichtelijk te krijgen waar de aanname op gebaseerd is en wat het effect van de aanname op de resultaten is. In algemene zin dient de verantwoording/onderbouwing de volgende elementen te bevatten:

- voor welk materiaal, product en/of groep afvalbedrijven is de aanname gedaan?
- wie is de bron van de informatie?
- voor welk jaar geldt de aanname?
- waarom kan niet op basis van weging het gewicht worden bepaald?

#### 7.1.1 Aannames bepalen

##### Bedrijfsspecifieke aannames

Als een afvalbedrijf voor haar opgave gebruik maakt van aannames, dan dient de aanleiding en uitvoering te worden onderbouwd en dient dit te worden vastgelegd. Zie Bijlage B van deze handleiding.

Nedvang kan het afvalbedrijf helpen bij het vaststellen en vastleggen van aannames, onder andere door het gezamenlijk uitvoeren van bedrijfsspecifieke sorteeranalyses.

##### Landelijke kentallen

Aannames en kentallen kunnen bedrijfsspecifiek zijn of landelijk van toepassing zijn. Nedvang stelt landelijke kentallen vast door gestandaardiseerde onderzoeken uit te voeren, in samenwerking met relevante brancheorganisaties en (vertegenwoordigers van) afvalbedrijven.

##### Monsterneming en -analyse

Voor het ontwikkelen van protocollen voor het nemen van representatieve monsters en het uitvoeren van analyses van genomen monsters zijn Europese normen bruikbaar. Zo is de norm voor monsterneming NEN-EN 15442 Recovered Fuels – Methods for sampling speciaal ontwikkeld voor onder andere mengsels van verschillende materialen zijnde afvalstoffen. Norm NEN-EN 15440 Solid Recovered Fuels – Methods for the determination of biomass content is bruikbaar voor het analyseren van monsters.

#### 7.1.2 Aannames toepassen

##### Bedrijfsspecifieke aannames

Voordat een afvalbedrijf opgave doet, past ze haar specifieke of de landelijke aanname toe op het op te geven gewicht. En geeft aan dat er gebruik is gemaakt van een aanname.

## Landelijke kentallen

Nedvang publiceert de landelijke kentallen voorafgaand aan het rapportagejaar waarvoor ze gelden en informeert de afvalbedrijven hierover, zodat deze de kentallen kunnen toepassen. Landelijke kentallen zijn in beginsel gericht op een materiaalstroom met een relatief homogene en over een wat langere periode stabiele samenstelling. Daarmee is het acceptabel om het kental voorafgaand aan een rapportagejaar vast te stellen.

Momenteel zijn er landelijke kentallen voor:

- papier/karton, aandeel verpakkingen in ingezameld papier en karton;
- hout, aandeel verpakkingen in A- en B-hout;

## 7.2 Mengstroom verpakking/niet-verpakking: alleen het verpakkingsaandeel

De opgave aan Nedvang dient alleen het verpakkingsaandeel te bevatten van een materiaalstroom.

Als er sprake is van een mengstroom verpakkingen/niet-verpakkingen, dan past het afvalbedrijf zelf de correctie toe. Het afvalbedrijf kan hiervoor een eigen aanname/kental gebruiken mits er geen landelijk kental van toepassing is. Als er twijfel is of een partij verpakkingsafval bevat, dient deze als 0% verpakkingen geïnclassificeerd te worden. Sommige landelijke kentallen zullen niet voor een materiaalsoort als geheel gelden. Een voorbeeld hiervan is het aandeel kunststof verpakkingsafval in de kunststof materiaalstroom van milieustraten van gemeenten. Meerdere afvalbedrijven verwerken deze materiaalstroom en waarschijnlijk is de samenstelling voor al deze afvalbedrijven vergelijkbaar. Hierdoor zou één landelijk kental bepaald kunnen worden dat door al deze afvalbedrijven gehanteerd kan worden voor deze specifieke stroom. Aangezien een afvalbedrijf alleen de stroom kunststof als totaal opgeeft, zal het afvalbedrijf zelf het landelijk kental op de deelstroom milieustraten moeten toepassen.

## 7.3 Aggregatie binnen een afvalbedrijf

Het afvalbedrijf kan per business unit en locatie opgave doen of gegevens over al haar business units en/of locaties aggregeren. Als het afvalbedrijf aggregereert, dan moet de aggregatie zodanig plaatsvinden dat deze geen verstoring op de betrouwbaarheid van de totale monitoring heeft, bijvoorbeeld doordat zeker is gesteld dat er geen dubbeltellingen plaatsvinden.

## 7.4 Correcties op eerder gedane opgaven

Het kan zijn dat een afvalbedrijf signaleert dat eerder gedane opgaven gecorrigeerd moeten worden.

Correctie kan tot maximaal een jaar later plaatsvinden, echter uiterlijk het eerste kwartaal na afloop van het opgavejaar is correctie mogelijk. Het afvalbedrijf kan een verzoek bij Nedvang indienen om de opgave in WasteTool open te stellen voor een correctie.

## 7.5 Uniformiteit voor materialen

De opgave dient voor alle materiaalsoorten op uniforme wijze te gebeuren. Afwijking hiervan moet het afvalbedrijf onderbouwen en bij de opgave melden. Indien zaken onduidelijk zijn, kan te allen tijde contact worden gezocht met Nedvang voor overleg.



## 8 Aantoonbaarheid / herleidbaarheid / controles

### 8.1 Aantoonbaarheid

#### 8.1.1 Verwerking binnen de Europese Gemeenschap

Een partij dient aantoonbaar geleverd te zijn op het meetpunt voor de recycling. Per materiaal is dit meetpunt gedefinieerd in het Basisdocument (zie bijlagen voor definities).

#### 8.1.2 Verwerking buiten de Europese Gemeenschap

In het Basisdocument is vastgelegd:

Uit de Gemeenschap uitgevoerd verpakkingsafval wordt alleen als teruggewonnen of gerecycleerd geteld indien er harde bewijzen zijn dat de terugwinning en/of de recycling plaatsgevonden heeft onder omstandigheden die in het algemeen gelijkwaardig zijn aan de door de communautaire regelgeving hierover voorgeschreven omstandigheden en minimaal kwalitatief voldoen aan de richtlijnen zoals in de Gemeenschap gehanteerd.

Om hier een praktische invulling aan te geven voert een onafhankelijke inspectie-organisatie controles uit bij verwerkers buiten de Europese Gemeenschap. Op basis van de uitkomsten van deze controles kan een percentage ter correctie van de betreffende opgaven worden vastgesteld. Vervolgens voert Nedvang in samenspraak met de desbetreffende (vertegenwoordigers van de) branche een correctie op geëxporteerd Nederlands verpakkingsmateriaal door en legt dit ter verificatie vast.

### 8.2 Herleidbaarheid / vastlegging

Opgaven moet het afvalbedrijf kunnen onderbouwen met bewijzen voor het bevoegd gezag. Beschrijving van het proces van totstandkoming, registratie en archivering van de opgave kan hierin voorzien. Bewijzen zijn geen onderdeel van de opgave en moeten op verzoek getoond kunnen worden.

### 8.3 Controles

Controles voert het afvalbedrijf in beginsel zelf uit. Nedvang voert controles uit vooral gericht op het signaleren en voorkomen van fouten.

Het aantal controles moet proportioneel zijn in verhouding tot het waarborgen van de betrouwbaarheid. Nedvang stelt daarbij jaarlijks een controleprogramma op.

#### Bedrijfsinterne controles

Het afvalbedrijf stelt zelf een intern controleprotocol op en zorgt ervoor dat ze dit aantoonbaar uitvoert. Het verdient aanbeveling om hierbij de controlesystematiek te volgen van het bedrijfsinterne kwaliteitssysteem. Bedrijven die geen intern kwaliteitssysteem hebben, dienen de controlemethodiek specifiek op te nemen in hun procesbeschrijving.

#### Controles door Nedvang

Nedvang beoordeelt het opgaveproces middels een procescontrole. Nedvang toetst de

opgaven op plausibiliteit. Daarbij bekijkt ze afwijkingen ten opzichte van eerdere opgaven. Bevindingen koppelt Nedvang terug aan het afvalbedrijf. Verder voert Nedvang bedrijfsbezoeken uit. Deze zijn gericht op het ondersteunen van het afvalbedrijf bij het praktisch oplossen van problemen.

Nedvang voert tevens dataverificaties uit bij de afvalbedrijven. De bevindingen worden teruggekoppeld aan het afvalbedrijf dat opgave doet.

Bij dataverificaties is het object van controle de volledige jaaropgave. Lagere detailniveaus, zoals inzameling per maand per gemeente, zijn onderwerp van systeeminterne verbandscontroles, maar zijn niet het doel van de dataverificaties.

### 8.3.1 Protocollen

Procescontroles en dataverificaties gebeuren op basis van protocollen. Het Protocol Procescontrole Afvalbedrijven en het Protocol Dataverificatie Afvalbedrijven zijn te vinden op de website van Nedvang, [www.nedvang.nl](http://www.nedvang.nl).

### 8.3.2 Controlerende partijen

Controles en dataverificaties worden uitgevoerd door Nedvang en externe bureaus in opdracht van Nedvang. Dit kunnen accountantsbureaus zijn, maar ook andere bureaus met specifieke expertise bijvoorbeeld op het gebied van inspecties van verwerkingsprocessen.

## Bijlage A Definities

In deze bijlage zijn de voor deze handleiding meest relevante definities overgenomen uit het Basisdocument Monitoring Verpakkingen (versie 1.0, augustus 2013):

- Inzamelen
- Nascheiding
- Meetpunt inzameling
- Recycling
- Terugwinning van energie
- Meetpunt recycling

Voor een volledig overzicht van definities wordt verwezen naar het Basisdocument.

### Inzamelen

Het ophalen van afvalstoffen bij een persoon die zich van die afvalstoffen ontdoet door afgifte aan degene die de afvalstoffen ophaalt.

### Nascheiding

Het na de inzameling scheiden van gemengd afval in zo zuiver mogelijke deelstromen met behulp van een installatie en/of handpicking.

### Meetpunt inzameling

Eerste weegmoment na de inzameling van gescheiden aangeboden verpakkingenafval en/of direct na nascheiding.

### Recycling

Het in een productieproces<sup>2</sup> opnieuw verwerken van afvalmaterialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden, met inbegrip van organische recycling<sup>3</sup> maar uitgezonderd terugwinning van energie (conform artikel 3.7 van de Richtlijn<sup>4,5,6</sup>).

### Terugwinning van energie

Het gebruik van brandbaar verpakkingenafval om energie op te wekken door directe verbranding met of zonder andere afvalstoffen, maar met terugwinning van de warmte (conform artikel 3.8 van de Richtlijn<sup>7</sup>).

- 
- 2 Een productieproces is hierbij een reeks van handelingen waarbij fysiek inputmateriaal wordt omgezet in de gewenste nieuwe grondstoffen (recycalaat), die in een (mogelijk) vervolgp proces ingezet worden voor de productie van nieuwe producten.
  - 3 Het verwerken en opnieuw als grondstof gebruiken van afvalstoffen waarin zich verbindingen op basis van koolwaterstoffen ("organisch") bevinden. Hieronder vallen bijvoorbeeld groente-, fruit- en tuinafval.
  - 4 De KRA, artikel 3.17, en Wm, artikel 1.1, kennen een andere definitie voor recycling. Hierbij moeten afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen en stoffen.
  - 5 In artikel 9.5 van de RO2 is afgesproken dat materialen alleen worden meegeteld voor recycling als ze voldoen aan de kwaliteitsnormen.
  - 6 Bij het opstellen van het basisdocument wordt in het Besluit nog gesproken over 'hergebruiken als materiaal', met als definitie "na een be- of verwerking opnieuw gebruiken van materialen van verpakkingen of papier en karton voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel dan waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd, met inbegrip van organisch hergebruik, daaronder niet begrepen terugwinning van energie".
  - 7 Voor de Beschikking is in tabel 1 van de bijlage opgenomen dat de verbranding met terugwinning van energie in afvalverbrandingsinstallaties apart moet worden gerapporteerd. In de KRA is in bijlage II opgenomen dat afvalverbrandingsinstallaties die voldoen aan de daar gegeven criteria gezien kunnen worden als een R1-handeling. Voor de Beschikking wordt het verbranden van verpakkingenafval in een installatie met een R1-status meegenomen als terugwinning van energie.

## Meetpunt recycling

De door een onafhankelijke instantie periodiek geijkte weegbrug van of in opdracht van de inrichting voor het recyclen van het verpakkingsafval.

### Meetpunt recycling (algemeen)

Om te bepalen hoeveel verpakkingsafval gerecycled wordt, is duidelijkheid nodig over de plaats in de keten waar deze hoeveelheid te bepalen. Dit meetpunt zorgde in de jaren tot en met 2012 voor veel onduidelijkheid. In de praktijk wordt het ingezamelde verpakkingsafval in een aantal stappen opgewerkt totdat het de kwaliteit heeft om als alternatief te dienen voor primaire grondstoffen. Het opwerken van het ingezamelde verpakkingsafval bestaat uit:

- het scheiden van materiaal dat niet gewenst is (resten inhoud, etiketten, doppen, aanhangend afval, ten onrechte bijgevoegd afval)
- het sorteren van het materiaal in verschillende fracties die elk gerecycled kunnen worden
- het opwerken van het gesorteerde materiaal tot een kwaliteit die geschikt is om als secundaire grondstof te worden toegepast.

Bij elke stap blijft materiaal over dat mogelijk niet geschikt is voor recycling en dus op een andere manier be/verwerkt moet worden. In de uitvoeringspraktijk is daar een modus voor ontstaan op basis waarvan de producenten of importeurs in het verleden hebben gerapporteerd en op basis waarvan de Staatssecretaris heeft geoordeeld of voldaan is aan de gestelde normen. Deze uitvoeringspraktijk past binnen de geldende juridische kaders en was ook de basis voor de rapportages naar de Tweede Kamer.

Bij het maken van de afspraken in de RO2 is besloten om pragmatisch om te gaan met het meetpunt voor recycling. Het meetpunt zoals in de praktijk is ontstaan is als uitgangspunt genomen voor het afspreken van de (nieuwe) doelen. Voor kunststof was veel onduidelijkheid over het meetpunt voor recycling. Daarom is voor deze stroom letterlijk in de RO2 vastgelegd waar de recycling te meten. De keuze voor het meetpunt voor recycling is daarmee rechtstreeks gekoppeld aan de hoogte van de afgesproken doelen.

Het gevolg van deze pragmatische keuze is dat (wel of niet significante) verliezen na het meetpunt niet verdisconteerd worden in de hoeveelheid gerecycled materiaal en dus de hoeveelheid te rapporteren recycling. De gevolgen van deze keuze verschillen per materiaal. Het meetpunt is zo vastgelegd dat het toekomstbestendig<sup>9</sup> is en aansluit bij het bestaande juridisch kader.

---

8 Het gaat hier om het wege van de invoer van het recyclingsproces.

9 "Toekomstbestendig" betekent hier dat ook nieuwe recyclingstechnieken zoals die zich op de korte en midden-lange termijn zullen voordoen, meegenomen kunnen worden conform dit meetpunt. Hiermee wordt niet bedoeld dat toekomstige wijzigingen in het juridische kader genegeerd zullen worden.

Via het gekozen meetpunt voor recycling wordt geen invulling gegeven aan de term significant verlies. Zolang daar vanuit de Europese Commissie geen invulling aan gegeven wordt, kiest Nederland niet voor een eigen "strengere" invulling. Ook de jaarlijkse rapportages in het kader van de Richtlijn Verpakkingen aan de Europese Commissie geven hier geen aanleiding toe.

### **Meetpunt recycling (per materiaalsoort)**

Het meetpunt voor recycling ligt voor de afzonderlijke materiaalsoorten op specifieke punten in de keten. In de onderstaande opsomming is voor elk van de materiaalsoorten aangegeven waar het meetpunt ligt:

- Voor glas ligt het meetpunt voor recycling bij de ontvangsten van het ingezamelde glas bij het glasrecyclingbedrijf. Hier wordt het ingezamelde glas nog opgewerkt tot grondstof voor de glasfabriek.
- Voor papier ligt het meetpunt voor recycling bij de door oud papierondernemingen uitgeleverde hoeveelheid gereinigd en (al dan niet) gesorteerd oud papier en – karton.
- Voor kunststoffen ligt het meetpunt voor recycling bij het bedrijf waar al gesorteerde kunststoffracties worden opgewerkt tot recyclaat dat geschikt is om te worden toegepast als secundaire grondstof. Indien sortering en opwerking bij één bedrijf plaatsvindt ligt het meetpunt na het sorteerproces bij dit bedrijf.
- Voor metalen ligt het meetpunt voor recycling bij de inrichting voor de productie van de secundaire grondstof.
- Voor hout ligt het meetpunt voor recycling bij het bedrijf waar het (al of niet gesorteerde) hout wordt ingezet voor de productie van bijvoorbeeld spaanplaat of Presswood.

### **Meetpunt energierugwinning**

De door een onafhankelijke instantie periodiek geijkte weegbrug<sup>10</sup> van of in opdracht van de inrichting voor het overig nuttig toepassen van het verpakkingsafval.

### **Vervoerder, handelaar of bemiddelaar van afvalstoffen**

- Een *vervoerder* is iemand die in opdracht van derden afvalstoffen vervoert. De vervoerder krijgt de afvalstoffen niet in eigendom.
- Een *handelaar* is iemand die afvalstoffen opkoopt om ze vervolgens weer te verkopen. De afvalstoffen worden hierbij eigendom van de handelaar, maar de handelaar heeft deze niet fysiek in het bezit.
- Een *bemiddelaar* is iemand die bemiddelt tussen de aanbieder (ontdoener of inzamelaar) en de ontvanger van de afvalstoffen.

---

<sup>10</sup> Het gaat hier om het wegen van de invoer van het overige nuttige toepassingsproces.



## Bijlage B Hanteren van aannames

### Eisen Basisdocument t.a.v. aannames

In het Basisdocument is de basis voor alle kwantitatieve gegevens geformuleerd: de hoeveelheden verpakkingen en verpakkingsafval zijn gebaseerd op wegingen. Wegingen zullen niet altijd mogelijk zijn in de praktijk. Om die reden is het ook toegestaan de gewenste informatie (deels) te baseren op aannames. In het basisdocument worden drie soorten aannames onderscheiden, met de volgende voorkeursvolgorde (als weging dus niet mogelijk is):

1. indicator/kental
2. extrapolatie
3. expert guess

In deze bijlage volgt een uitwerking van deze drie vormen van aannames, de rapportageverplichtingen bij gebruik om vooral een transparant beeld te krijgen van deze aannames en de mate waarin "jaar-op-jaar" gebruikte aannames periodiek geactualiseerd dienen te worden. Voor alle aannames geldt dat deze te allen tijde onderbouwd moeten zijn en deze onderbouwing op aangeven van de ILT inzichtelijk gemaakt moeten kunnen worden. Hierbij zijn de in deze bijlage genoemde elementen van belang om mee te nemen in de onderbouwing. Dit geldt zowel voor de aannames op bedrijfsniveau als op het niveau van de (overkoepelende) jaarlijkse verslaglegging door de producenten of importeurs aan de ILT. Op die punten waar in het Basisdocument een nadere onderbouwing gevraagd wordt, dient dat ook een onderdeel te zijn van de jaarlijkse verslaglegging. Tevens dient hierbij ook steeds aangegeven te worden wat een mogelijke bandbreedte is van het (tussen) resultaat door gebruik te maken van een of meerdere aannames.

### Verschillende vormen van aannames

#### Indicator/kental

Op basis van een vastgesteld kental en een te meten indicator kan een hoeveelheid worden vastgesteld. Met behulp van een kental is bijvoorbeeld te bepalen wat het aandeel verpakkingen is in het totaal aan ingezameld papier en karton. De indicator is dan het totaal aan papier en karton en de kental is het aandeel verpakkingen. Een ander voorbeeld waarbij een indicator en kental worden gebruikt is het gewicht aan glas van wijnflessen. De indicator is het totaal aan liters wijn en het kental is het gemiddelde gewicht van glas voor een wijnfles.

#### Extrapolatie

Bij een extrapolatie wordt op met een bekende hoeveelheid voor een deel van de populatie de totale hoeveelheid van een populatie ingeschat. Een voorbeeld is als van 75% van het aantal bedrijven bekend is hoeveel hout wordt gerecycled dit wordt geëxtrapoleerd tot het totaal van 100% van het aantal bedrijven.

#### Expert guess

Door een expert wordt een aanname gedaan voor een hoeveelheid of kental. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld dat een expert inschat dat 40% van het ingezamelde KCA bestaat uit verfblikken. Een expert guess is altijd gebaseerd op specifieke informatie(bronnen).

### Verplichtingen voor toepassing

Als wegingen (praktisch gezien) niet mogelijk zijn, dan zijn aannames toegestaan. Aan het inzetten van aannames hangen wel een aantal verplichtingen om inzichtelijk te krijgen waar de aanname op gebaseerd is en wat het effect van de aanname op de resultaten is. In algemene zin dient de verantwoording/ onderbouwing de volgende elementen te bevatten:

- voor welk materiaal, product en/of branche is de aanname gedaan?
- wie is de bron van de informatie?
- voor welk jaar geldt de aanname?
- waarom kan niet op basis van weging de hoeveelheid worden bepaald?

Bij een indicator met kental zijn de volgende aanvullende elementen van belang:

- wanneer is het kental bepaald?
- wie heeft het kental bepaald?
- hoe is het kental bepaald?
- hoe is de monstername gedaan?
- hoe is er voor gezorgd dat de monstername representatief was?
- wat was de spreiding in de resultaten?
- is er iets te zeggen over een betrouwbaarheidsinterval?
- de resultaten van de monstername?
- wat is de indicator?

Bij een extrapolatie zijn de volgende aanvullende elementen van belang:

- wie heeft de extrapolatie uitgevoerd?
- wat is de basis voor de extrapolatie?
- waarom is voor deze basis gekozen?
- in welk jaar is de basis voor de extrapolatie vastgesteld?

Bij een expert guess zijn de volgende aanvullende elementen van belang:

- waarom is er niet uitgegaan van een kental en/of extrapolatie?
- wanneer is de expert guess gedaan?
- wie is de expert en waarom kan de persoon als expert worden gezien?
- wat zijn de uitgangspunten voor de expert om te komen tot een aanname?
- welke informatie(bronnen) lag/lagen ten grondslag aan deze expert guess?
- onder welke randvoorwaarden is de aanname van de expert te gebruiken?
- voor welke periode kan de aanname van de expert worden gebruikt?

### Actualisatie

Verschillende aannames die "jaar-op-jaar" gebruikt worden dienen regelmatig geactualiseerd te worden. De minimale frequentie voor actualisatie is eens in de vijf jaar, met een eerste actualisatie uiterlijk 1 januari 2015. De frequentere actualisatie is afhankelijk van de omvang van een (deel)stroom en de mate waarin over de jaren heen fluctuaties gevonden worden in deze aannames.

### Format vastlegging aannames

Om afvalbedrijven te ondersteunen bij het vastleggen van aannames wordt een format ontwikkeld. Dit zal onderdeel gaan uitmaken van deze handleiding.











Nedvang  
Postbus 8724  
3009 AS Rotterdam  
010 – 4206161  
[www.nedvang.nl](http://www.nedvang.nl)  
[info@nedvang.nl](mailto:info@nedvang.nl)